

Enligt sändlista

BILDANDE AV STORMYRANS NATURRESERVAT I BODENS- OCH JOKKMOKKS KOMMUN

BESLUT

Med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken förklarar länsstyrelsen det område som utmärkts på bifogad karta, Bilaga 1, som naturreservat.

Med stöd av 3 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. (1998:1252) fastställer länsstyrelsen bifogad skötselplan (Bilaga 4) med mål, riktlinjer och åtgärder för reservatets skötsel och förvaltning.

I enlighet med 2 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. (1998:1252) är länsstyrelsen förvaltare i naturvårdshänseende för naturreservatet.

SYFTE

Syftet med reservatet är att bevara den biologiska mångfalden samt att vårda och bevara områdets värdefulla naturmiljö med sin mosaik av våtmarker, sjöar och skogar. Områdets opåverkade karaktär och dess variationsrika våtmarker med bland annat strängflarkkärr, topogena kärr, mader och sumpskogar ska bevaras. Det rika fågellivet inom området ska skyddas. Reservatet syftar även till att utveckla områdets naturkvalitéer. Inom ramen för syftet skall reservatet ge möjlighet till naturupplevelser, friluftsliv, vetenskaplig forskning samt traditionell hävd av våtmarker.

Syftet ska nås genom att:

- Inget skogsbruk bedrivs i området
- Exploateringar och arbetsföretag som strider mot syftet förhindras inom området.
- Området sköts enligt fastställd skötselplan.

UPPGIFTER OM NATURRESERVATET

Reservatets namn:	Stormyrans naturreservat
Kommun:	Boden och Jokkmokk
Lägesbeskrivning:	20 km NV om Vidsel Blå kartan 25K
Area:	2 181 ha
Fastigheter och ägare:	Kvarnå 1:12 och Njakaure 1:8, Staten genom Naturvårdsfonden. Vitbergsträsk 1:3, Seunare 1:3, Holmträsk 2:7, 2:8, 3:6, 3:7, 4:2, 7:5, 8:15 samt Kåbdalis 2:5, Privata markägare.

RESERVATSFÖRESKRIFTER

För att tillgodose syftet med reservatet beslutar länsstyrelsen med stöd av 7 kap 5, 6 och 30 §§ miljöbalken att nedan angivna föreskrifter ska gälla i reservatet.

A. Föreskrifter enligt 7 kap 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att förfoga över mark- och vattenområden inom reservatet.

Utöver vad som annars gäller är det förbjudet att:

1. Bedriva skogsbruk.
2. Fälla växande eller döda träd och buskar även för annat ändamål än skogsbruk eller tillvarata vindfällan.
3. På annat sätt än vad som anges under punkt 1 och 2 skada eller förändra mark eller vegetation, t ex genom att borra, anordna upplag, gräva, schakta, dika, dumpa eller muddra.
4. Uppföra byggnad eller annan fast anläggning.
5. Anlägga luft- eller markledning.
6. Bedriva verksamhet som innebär vattenreglering, dämning eller avledande av vatten.
7. Införa för trakten främmande växt- eller djurart.
8. Släppa ut eller sprida avloppsvatten, gifter, vådliga ämnen, bekämpningsmedel, kalk eller växtnäringsämnen på land eller i vatten.
9. Sätta upp tavla, plakat, skylt eller göra inskrift.
10. Framföra motordrivna fordon.

Vidare är det utan länsstyrelsens tillstånd förbjudet att:

1. Utöka eller förändra befintlig byggnad eller anläggning.
2. Uppföra älgstorn.

2003-06-05

551-2032-00
2502189

Undantag från reservatsföreskrifterna:

1. Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för de åtgärder som erfordras för reservatets vård och skötsel.
2. Ovanstående föreskrifter ska inte utgöra hinder för underhåll av befintliga byggnader, älgstorn, stigar, vägar, kraftledningar eller andra anläggningar.
3. Utan hinder av ovanstående föreskrifter får renskötsel utövas i enlighet med rennäringslagen (1971:437). Före lokalisering och utformning av fasta anläggningar samt ändring av befintliga anläggningar skall samråd ske till länsstyrelsen enligt 12 kap 6 § miljöbalken (förordning 1998:904).
4. Vid uttransport av fälld älg får lättare älgdragare användas.
5. Snöskoteråkning är tillåtet i området på väl snötäckt mark.

B. Föreskrifter enligt 7 kap 6 § miljöbalken om skyldighet att tåla visst intrång

Ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheterna förpliktigas att tåla sådana intrång i området som behövs för att tillgodose:

1. Områdets vård och skötsel i enlighet med fastställd skötselplan.

C. Ordningsföreskrifter enligt 7 kap 30 § miljöbalken

Utöver vad som annars gäller är det för allmänheten förbjudet att:

1. Fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar. Skada vegetationen i övrigt genom att t ex gräva upp växter såsom ris, örter, mossor eller lavar samt att ta bort vedlevande svampar.
2. Skada eller störa djurlivet genom att t ex klättra i boträd eller att medvetet uppehålla sig i närheten av rovfågelbo, lya eller gryt. Fånga eller döda däggdjur, fåglar, kräldjur eller groddjur.
3. Fånga och insamla ryggradslösa djur.
4. Förstöra eller skada berg, jord eller sten genom att t ex borra, hacka, spränga, rista, gräva eller måla.
5. Framföra motordrivna fordon.

Föreskrifterna träder i kraft tre veckor efter den dag de utkom från trycket i länets författningssamling.

Undantag från reservatsföreskrifterna:

1. Jakt och fiske i enlighet med gällande lagstiftning är tillåten i området.
2. Bär- och matsvampplockning är tillåtet i området.
3. Snöskoteråkning är tillåtet i området på väl snötäckt mark.

SKÅLEN FÖR LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Beskrivning av området

Area:	2 181 ha	
Naturtyper:	Myr	1736 ha
	Skogsmark	157 ha varav ca 110 ha produktiv skog
	Vatten	288 ha

Stormyrans naturreservat ingår i det Europeiska nätverket Natura (SE0820614) och utgörs till största delen av aapamyren enligt art- och habitatdirektivet (rådets direktiv 92/43/CEE du Conseil av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda växter och djur). Aapamyren definieras som större myrkomplex som domineras av kärr i de centrala delarna. Exempel på naturtyper som kan ingå är strängflarckärr, blandmyrar, nordliga mossar av rostvitmossatyp, topogena och soligena kärr, backkärr och sumpskogar. Aapamyren är nordliga och inom EU återfinns dessa till stor del inom Norra Sverige och Finland.

Berggrunden inom området består till stor del av granit. Vid Solberget finns en mindre gabbrokropp. I övrigt saknas ett detaljerat berggrunds- och jordartsgeologiskt underlag för området.

Stormyrans består av ett större våtmarksområde på ca 3000 ha med de ingående myrarna Spadnoape, Solmyran och Lillbergsträsket. Spadnoape är ett myrkomplex som domineras av öppna strängmyrar blandade med tallbevuxna ristuve- respektive fastmattekärr. Lillbergsträsket utgörs av ett varierande myrkomplex med öppna strängflarckärr och blandsträngmyrar växlande med öppna och trädbevuxna kärr och tallmossar. På Solmyran blandas de öppna strängflarckärrarna och strängblandmyrarna med tallbevuxna ristuvekärr och ristuvemossar.

Stormyrans storlek och variation av våtmarksbiotoper skapar goda förutsättningar för ett rikt växt- och djurliv, och området hyser ett rikt fågelliv med många av myrens och skogens karaktärsarter. De vårliga översvämningarna längs med Spadnovarebäcken och Njaukaurebäcken skapar intressanta vegetationsstrukturer och under våren ses ett stort antal fågelarter som rastar i och i anslutning till myren och Vitbergsträsket. Det rika fågellivet gör att många rovfågelarter uppträder i anslutning till myren.

Längs vattendragen i reservatet förekommer översvämmade mader där myrslätter tidigare har bedrivits. Här finns också spår i form av ett flertal raserade slätterlador och ladlavsbeklädda hässjestöror som påminner om denna epok.

Omgivande skogar är till övervägande del påverkade av modernt skogsbruk. I delar av reservatet finns dock äldre skog med naturskogsprägel, bland annat ligger ett tallkärr med gammal och senvuxen tallskog parallellt med Spadmovarebäcken. Många av tallarna är gamla med hukade toppkronor, lämpade som rovfågelträd.

Ärendets beredning

I samband med den pågående våtmarksinventeringen i Norrbotten genomförde länsstyrelsen inventering av våtmarkerna i området under 1998. Stormyran bedömdes då vara av högsta naturvärde (Klass 1).

1999 ansökte länsstyrelsen om totalt ca 6 milj. kr. från EU's LIFE-fond som delfinansiering för inlösen och reservatsbildning av fem stora aapamyror: Tervavuoma, Vännijänkkä, Rappomyran, Stormyran och Päivävuoma. Projektet godkändes och de sökta medlen beviljades under 1999. Efter värdering och förhandling har staten sedan köpt in större delen av reservatet från de tidigare markägarna. För tio fastigheter har intrångsersättning betalats.

För fastigheten Kåbdalis 2:5 har staten inte ännu kunnat nå en frivillig överenskommelse om ersättning. Förhandlingar har förts med markägaren under flera års tid, utan att en överenskommelse har kunnat träffas. Reservatsbeslut måste fattas i början av juni 2003 för de fem myror som delfinansieras via LIFE-medel. Mot bakgrund av detta fattar länsstyrelsen beslut om reservatsbildning trots att ersättningsfrågorna ännu inte är lösta.

Samråd i ärendet har skett med Jokkmokks- och Bodens kommun. Bodens kommun har svarat att de inte har några synpunkter, Jokkmokks kommun har inte svarat. Förslaget har även remitterats till Naturvårdsverket, Skogsvårdsstyrelsen, SGU, Vägverket samt Udtja sameby. Alla utom samebyn har svarat och i samtliga yttranden tillstyrks reservatsbildningen. SGU dock under förutsättning att reservatsföreskrifterna inte hindrar prospekteringsverksamhet. Skriftliga godkännanden av reservatsföreskrifterna finns även från berörda sakägare med vilka överenskommelser om intrångsersättning har träffats. De sakägare med vilka överenskommelse om ersättning inte har träffats har genom föreläggande beretts tillfälle att yttra sig. En av dessa sakägare har kontaktat länsstyrelsen angående att det i reservatsförslaget var ett gränsdragningsfel över deras fastighet. Felet har nu åtgärdats. I övrigt har inget yttrande kommit in från dessa sakägare angående reservatsförslaget. Ekonomistyrningsverket har givits möjlighet att yttra sig, men har avstått.

Länsstyrelsens bedömning

Stormyrans storlek och variation av våtmarksbiotoper skapar goda förutsättningar för ett rikt växt- och djurliv. De vårliga översvämningarna längs med Spadnovarebäcken och Njaukaurebäcken skapar intressanta vegetationsstrukturer och under våren ses ett stort antal fågelarter som rastar i och i anslutning till myren och Vitbergsträsket. Det rika fågellivet gör även att ett stort antal rovfågelarter uppträder i anslutning till myren.

Aapamyror är enligt habitatdirektivet (rådets direktiv 92/43/CEE du Conseil av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda växter och djur) en prioriterad naturtyp som endast återfinns i norra Sverige och Finland. Sverige har därför ett särskilt internationellt ansvar för att bevara aapamyror. Med anledning av detta har frågan om bildande av ett naturreservat tagits upp.

Länsstyrelsen bedömer att ett naturreservat i det aktuella området är förenligt med kommunens översiktsplan och med hushållningsbestämmelserna i 3 och 4 kap miljöbalken.

Länsstyrelsen finner vid en vägning mellan enskilda och allmänna intressen i enlighet med 7 kap 25 § miljöbalken att det för att skydda och bevara ovanstående naturvärden finns skäl att besluta om att bilda ett naturreservat i området samt att förordna om föreskrifter för att skydda området samt att fastställa en skötselplan. För att uppnå det starka skydd som behövs för områdets naturvärden bör föreskrifterna bl. a. omfatta förbud mot såväl exploateringsföretag som skogsbruk.

Länsstyrelsens styrelse fattade den 30 november 2001 ett inriktningsbeslut om arbetet med reservatsbildning i länet. Styrelsen antog även den bifogade naturreservatsplanen, där de närmsta årens planerade naturreservat redovisades. Stormyrans naturreservat fanns med bland de områden som redovisades i naturreservatsplanen.

I detta ärende har beslut tagits av landshövding Kari Marklund. Föredragande var naturvårdshandläggare Camilla Carlsson. I den slutliga handläggningen av ärendet har även länsexperten i naturvård Anna von Sydow, länsassessor Lotta Lauritz samt företrädare för länsstyrelsens kulturmiljöenhet och miljöanalysenhet deltagit.

Kari Marklund

Camilla Carlsson

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta beslut kan överklagas hos regeringen enligt Bilaga 3.

Bilagor

1. Karta över reservatet
2. Översiktskarta
3. Hur man överklagar
4. Skötselplan

Sändlista

Naturvårdsverket, 106 48 Stockholm
Lantmäterimyndigheten, Box 847, 971 26 Luleå
Riksantikvarieämbetet, Box 5405, 114 84 Stockholm
Sveriges Geologiska Undersökning, Box 670, 751 28 Uppsala
Skogsvårdsstyrelsen i Norrbotten, Box 50 123, 973 24 Luleå
Jokkmokks kommun, 962 85 Jokkmokk
Bodens kommun, 961 86 Boden
Olof Gunnarstedt, Box 3, 962 05 Kåbdalis
Johan Gunnarstedt, Box 36, 962 05 Kåbdalis
Robert Lund, Vitbergsträsk, 942 95 Vidsele
Martin Sandgren, Gästgivarevägen 5, 960 30 Vuollerim
Lillemor Rudberg-Larsson, Millåkersgatan 17 2 tr, 792 31 Mora
Elsa Backman, Snesudden 694, 960 32 Snesudden
Hans Johansson Snesudden 652, 960 32 Snesudden
Bernt Johansson, Svanövägen 29, 960 24 Harads
Ferdinand och Britt Karlsson, Snesudden 962, 960 32 Snesudden
Leif Holmgren, Kvarnbacksv. 87, 168 74 Bromma
Michael Johansson, Svingelstigen 12, 954 35 Gammelstad
Karl-Axel Nilsson, Snesudden 646, 960 32 Snesudden